

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

THURSDAY, 30TH APRIL 1896.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांच्या वार्ली लिहिलेला आक्ट आलीजा गव्हर्नर जनरल साहेब बहादुर यांनी तारीख ५ माहे मार्च सन १८९६ रोजी मंजूर केला तो सर्व लोकांस जाहीर होण्यासाठी यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९३ चा आक्ट ८ वा.

कस्टम्सच्या बंदरांखेरीज इतर जागी बॉडेड वखारी स्थापण्याविषयी ठराव करण्याबाबत आणि अशा वखारींमध्ये खताअन्वये मीठ ठेवण्याची सवड देण्याबाबत आक्ट.

या अर्थी कस्टम्सच्या बंदरांखेरीज इतर जागी बॉडेड वखारी स्थापण्याविषयी ठराव करणे आणि अशा वखारींमध्ये खताअन्वये मीठ ठेवण्याची सवड देणे इष्ट आहे; या अर्थी ह्यावरून खाली लिहिल्याप्रमाणे ठरविण्यांत येत आहे:—

१. (१) ह्या आक्टास सन १८९३ चा देशातील बॉडेड वखारींबाबतचा आक्ट असें ह्यावरून;

सरनामा, अर्थ व सुध्दाव.

(२) तो सन १८७८ चा जलमार्गाचे कस्टम्सचा आक्ट द्वारशी जुळवून वाचिला पाहिजे, आणि तो त्या आक्टाचाच एक भाग आहे असें समजले पाहिजे; आणि

(३) तो एकदम अमलांत येईल.

२. ह्या आक्टाची कलमें १ ते ७, (दोन्ही धरून), हीं, गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल हे वेळोवेळी इंडिया गझेटांत जाहिरनामा देऊन ह्या बाबतींत ब्रिटिश हिंदुस्थानचे जे भाग ठरवितील, त्या भागांसच मात्र लागू होतील.

व्याप्ति.

देशांतील बॉडेड वखारी.

३. (१) सन १८८७ चा खुबकीवरील बॉडेड वखारींबाबत आक्ट हा ह्यावरून रद्द केला आहे.

रद्द करणे.

* ज्या मार्गावरील बंधूटांबद्दल मांडणीमध्ये खत लिहून दिलेले असून जो मार्ग कस्टम्सच्या अमळदारांच्या ताब्यांत ठेविलेला असतो, तो मार्ग भरून ठेवावयाच्या वखारी.

(२) त्या भाकटाविषयी, सन १८९६ चा कापसाच्या मालावरील जकाती-वावदचा भाकट, कालम ३, रकम (७) ह्यांत केलेला उल्लेख ह्या भाकटाविषयी केलेला आहे असें समजून वाचला पाहिजे.

देशातील बॉडेड वखारी व त्यांस लागू असणारा कायदा.

४. (१) सन १८७८ चा जलमार्गाचे व.स्टम्सचा भाकट ह्यांत कोणताही ठराव असला तथापि, कस्टम्सच्या मुख्य अधिकाऱ्यास वेळोवेळीं, स्थानिक सरकारची आधीं मंजुरी घेऊन, वखारीत माल भरून ठेवण्याचें बंदर नाही अशा कोणत्याही जागीं, सरकारी वखार नेमण्याचा अगर खासगी वखारिस लैसेन्स देण्याचा आणि तशाच मंजुरीनें तशी नेमणूक अगर लैसेन्स रद्द करण्याचा अधिकार आहे.

(२) सदरील प्रकारच्या जागेच्या संबधानें आणि तेथें नेमलेल्या अगर लैसेन्स दिलेल्या वखारीच्या संबधानें, कस्टम्सच्या एका बंदराहून कस्टम्सच्या दुसऱ्या बंदरास खत लिहून देऊन आणिलेल्या मालावर कस्टम्सची झूटी घेण्याबाबतचे आणि वखारीत माल भरून ठेवण्याबाबतचे सदरू भाकटांत जे ठराव आहेत त्यांचा अर्थ करणें तो, सदरू जागा हें एक कस्टम्सचें बंदर व वखारीत माल भरून ठेवण्याचें बंदर आहे असें समजून, आणि सदरू वखार ही, प्रसंगाप्रमाणें, सदरू भाकटाअन्वये तेंथें नेमिलेली सरकारी वखार अगर लैसेन्स दिलेली खासगी वखार आहे असें समजून करावा.

(३) सदरील प्रकारच्या वखारीस, आणि मीठ वजन करणें व तें त्या वखारीस घेऊन जाणें या गोष्टीस लागू असलेल्या व या भाकटाच्या मुखावतीच्या वेळीं अमलांत असलेल्या सर्व कानून, त्या योग्य रीतीनें रद्द केल्या जात तोंपर्यंत किंवा त्यांत योग्य रीतीनें फेरफार केला जाई तोंपर्यंत, तशाच अमलांत राहतील.

(४) सन १८८७ चा खुबकीवरील बॉडेड वखारीबाबत भाकट याच्या ठरावां-अन्वये नेमिलेली किंवा लैसेन्स दिलेली प्रत्येक वखार या भाकटाअन्वये नेमिलेली किंवा लैसेन्स दिलेली वखार आहे असें मानलें पाहिजे.

मिठासंबंधी मुदतीबाबतचीं खतें.

खतें लिहून देऊन मीठ देशातील बॉडेड वखारीस नेणें.

५. सन १८७८ चा जलमार्गाचे कस्टम्सचा भाकट यांत, किंवा या भाकटाचें कालम ४ यांत कोणताही ठराव असला तरी, कस्टम्सच्या मुख्य अधिकाऱ्यास, तारवावरून किंवा सन १८७८ चा जलमार्गाचे कस्टम्सचा भाकट ह्याअन्वये नेमिलेल्या किंवा लैसेन्स दिलेल्या वखारीतून काढून आणिलें मीठ, याप्रमाणें काढून आणलेल्या मिठावर जी झूटी घ्यावयाची ती पाठीमागून देण्याबाबत लिहून दिलेल्या खताअन्वये आणि ह्या बाबतीत स्थानिक सरकार ज्या कानून ठरवील त्यास अनुसरून, कस्टम्सच्या मुख्य अधिकाऱ्यानें त्या कारणांसाठीं नेमिलेल्या अगर लैसेन्स दिलेल्या वखारीस, नेण्याची परवानगी देण्याचा अधिकार आहे.

खताचा नमुना.

६. गेल्या शेषटल्या कलमांतील ठरावांस अनुसरून करून घ्यावयाचें प्रत्येक खत ह्यास जोडलेल्या नमुन्यावरहुकुम असलें पाहिजे, किंवा, तो नमुना लागू नसेल अगर पुरेसा नसेल तेव्हां, कस्टम्सचा मुख्य अधिकारी वेळोवेळीं ठरवील तशा इतर नमुन्यावर-हुकुम असलें पाहिजे:

मात्र इतकेंच कीं, अशा खतांत दाखल केलेल्या मिठावर जी झूटी घ्यावयाची ती देण्याकरितां त्या खतांत दिलेली मुदत, तें सगळें मीठ खणण्यास वाजवी रीतीनें जी मुदत लागेल असें वाटत असेल तिच्यापेक्षां जास्त असतां कामा नये, व ती, कोणत्याही बाबतीत, साहा महिन्यांपेक्षां जास्त असतां कामा नये:

मात्र असेंही ठरविलें आहे कीं वखारीतून जेवढें मीठ दिलें असेल तेवढ्या मिठा-पुर्ती झूटी भरावयास कोणत्याही वेळीं सांगण्यास कस्टम्सचा मुख्य अधिकारी मुखयार आहे.

७. स्थानिक सरकारास, गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांची आधीं मंजूरी घेऊन, खालील बाबतींच्या संबधानें ह्या भाकटाच्या ठरावांस अनुरूप अशा कानून करण्याचा अखत्यार आहे :—

कानून करण्याचा अधिकार.

- (१) कलम १ अन्वये वखारी नेमण्याच्या किंवा वखारीस लैसेन्स देण्याच्या संबधानें;
- (२) अशा वखारींची सरकारी अमलदारांकडून तपासणी होण्याच्या संबधानें ;
- (३) सदरहू कलमांतील ठरावांअन्वये स्थलांतर करण्यांत येत असलेल्या मिठाच्या सुरक्षित कबज्याच्या संबधानें ;
- (४) सदरहू कलमाअन्वये नेमिलेल्या किंवा लैसेन्स दिलेल्या वखारींतून मीठ काढून नेण्याच्या संबधानें;
- (५) सदरहू कलमांतील ठरावांवरहुकुम खत लिहून देणाऱ्या मनुष्याकडून कोणत्या प्रकारचें तारण घ्यावयाचें त्या संबधानें आणि अशा खताअन्वये वसूल व्हावयाची रकम कोणत्या वेळीं व कोणत्या जागीं भरावयाची त्या संबधानें; आणि
- (६) साधारणतः, सरकारी महसूल सुरक्षित करण्यास ज्या इतर गोष्टींची जरूरी आहे असें वाटेल त्या इतर गोष्टींच्या संबधानें.

८. कलम १ किंवा कलम ६ यांतील कोणत्याही ठरावावरून, जें मीठ ज्या कोणत्याही रीतीनें त्या त्या वेळीं ४४था कलमाअन्वये कायदेशीर प्रकारें काढून नेण्याजोगें असेल तें मीठ त्या रीतीनें काढून नेण्यास मनाई होते असें समजू नये.

कायम ठेवणें.

खताचा नमुना.

(कलम ६ पाह्या)

सन १८९६ चा नंबर

मी अ. व., हल्लीं वस्ती व मी
क. ड., ठिकाण मजकूरचा राहाणार, येणेंप्रमाणें आह्मी
मलिका माअझमांचे हिंदुस्थानचे सेक्रेटरी ऑफ स्टेट इन् कौन्सिल ह्यांस सरकारी
रुपयांची रकम घावयाची तिजबंदल सदरहू सेक्रेटरी ऑफ स्टेट इन् कौन्सिल
ह्यांस एकाजतीं एकामतीं व प्रत्येकीं बांधलेले असून ती रकम देण्यासाठीं बाकी आपल्या
स्वतःस व आमच्या कायदेशीर वारच्यांस एकाजतीं एकामतीं व प्रत्येकीं बांधून देतो.

(तारीख)

(सही)

सदरहू बांधलेले

यांनीं

येथील मांडवी खाडीन असाणाऱ्या अमलदारास, खालीं लिहिलेला माल, झणजे,
येथून तारवांतून जलमार्गीनें

आणिलेले व त्या मांडवीचे दुकांत, जलमार्गीनें आणलेल्या मालाच्या रजिस्टरापैकीं नंबर
झणून नोंदलेले मण मीठ, सन १८९६ चा देशांतील बॉर्डेड

वखारींवाबदचा भाकट ह्याअन्वये नेमिलेल्या किंवा लैसेन्स दिलेल्या

येथील वखारींत

महिन्यांच्या मुदतीपर्यंत ठेवण्याविषयीं अर्ज

करून त्याबद्दल परवानगी मिळविली आहे;

त्या अर्धीं या खताची शर्त अशी आहे कीं.

वखारींत ठेविलेल्या मालाच्या मालकांनीं व सन १८९६चा देशांतील बॉर्डेड
वखारींवाबदचा भाकट ह्यांतील ठरावांअन्वये माल वखारींत ठेवण्याची परवानगी मिळालेल्या
मनुष्यांनीं सदरहू भाकटाअन्वये ठरविलेल्या ज्या कानूनप्रमाणें चाललें पाहिजे त्या सर्व कानूं

प्रमाणें सदरूँ

किंवा त्यांचे कायदेशीर वारचे चालतील तर;

आणि कस्टम्सच्या ड्यूटी अगर इतर कायदेशीर चार्ज हीं धरून जीं कोणतीही देणीं सदरूँ मिठावर मागितलीं जाण्यास पात्र होतील अथवा त्या मिठाच्या बाबतीत लागू झालेल्या गुन्हेगारीच्या संबधानें जीं कोणतीही देणीं मागितलीं जाण्यास पात्र होतील तीं सर्व देणीं, आणि बंदर येथील मांडवी स्वाधीन असणाऱ्या अमलदारांनं तीं देण्याविषयीं लेखी मागणी केल्याचे तारिखेपासून सदरूँ दरेक रकमेचें दरसाल दरशेंकडा साहा टक्कांप्रमाणें व्याज होईल तें या खताचे तारिखेपासून

मुदतीत सदरूँ

किंवा त्यांचे कायदेशीर वारचे, सदरूँ

मांडवी स्वाधीन असणाऱ्या अमलदारास अगर

येथील कलेक्टरास

देतील तर;
आणि ज्या ज्या कस्टम्सच्या ड्यूटी व इतर कायदेशीर चार्ज, गुन्हेगारीच्या रकमा व व्याज, सदरूँप्रमाणें मागितलीं जाण्यास पात्र असतील त्या सगळ्यांची संपूर्ण रकम भरण्यासाठीं सदरूँप्रमाणें ठरविलेल्या मुदतीत, किंवा कस्टम्सच्या मुख्य अधिकार्यानें आणखी कांहीं मुदत दिलेली असल्यास त्या मुदतीत, ती संपूर्ण रकम सदरूँ सगळ्या मिठावर जर प्रथमतः देण्यांत आली तर;

ही जबाबदारी रद्द होईल;

नाहीतर ही जबाबदारी अमलांत राहिल, व त्याचप्रमाणें या शर्तीच्या कोणत्याही भागाचा भंग करण्यांत आला असतां किंवा त्या भागाप्रमाणें चालणें न झालें असतां ही जबाबदारी अमलांत राहिल.

(तारीख)

(सही) ( )

एस्. हार्ने जेम्स,

सेक्रेटरी निसबत हिंदुस्थान सरकार.

(True translation)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल पांचा खाली लिहिलेला भावट आलीतनाय गव्हर्नर जनरल खातीं तारीख १३ माहे मार्च सन १८९६ रोजीं मंजूर केला, तो सर्व लोकांस जाहीर होण्यासाठीं ह्यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९६ चा आक्ट ११ वा.

सन १८७९ चा वकिली करणारांबाबद आक्ट सुधारण्यासाठीं आक्ट.

या अर्थी सन १८७९ चा वकिली करणारांबाबद आक्ट सुधारणें योग्य आहे, त्या अर्थी ह्यावरून खाली लिहिल्याप्रमाणें ठरविण्यांत येत आहे:—

१ सदरहू आक्टाच्या ३ व्या कलमांत खालील मजकुर जास्त दाखल करावा: तो येणेंप्रमाणें:—

सन १८७९ चा आक्ट १८ वा, कलम ३, हांत जास्त मजकूर दाखल करणें.

“‘दलाल’ या शब्दाचा अर्थ, जो मनुष्य, कोणत्याही वकिली करणारास, त्याकडून मिळणाऱ्या कोणत्याही मेहनतान्याच्या मोबदला, कोणत्याही कायद्यासंबंधी कामांत नेमून देतो, अगर, अशा मेहनतान्याच्या मोबदला, कायद्यासंबंधी कोणत्याही कामांत नेमून देण्याची त्याला मूचना करितो, तो मनुष्य, असा आहे.”

“दलाल.”

२. सदरहू आक्टाच्या १३ व्या कलमाच्या बदला खालील कलम दाखल करावें: तें येणेंप्रमाणें:—

सन १८७९ चा आक्ट १८ वा, कलम १३, ह्याच्या बदला नवीन कलम दाखल करणें.

“१३. हाय कोर्ट, त्यास योग्य वाटेल तशी चौकशी केल्यानंतर, सदरी सांगितल्याप्रमाणें सर्टिफिकेट धारण करणाऱ्या कोणत्याही झीडरास अगर मुख्यारास—

धंद्यास अनुचित अशा रितीच्या वर्तणुकीबद्दल झीडर व मुख्यार हात सस्पेंड व वर्तक करणें.

(अ) तो झीडर अथवा मुख्यार, कोणत्याही मुकदम्यांत, आपल्याला ज्या पक्षकाराच्या तर्फे राखून ठेविलेले असेल त्या पक्षकाराशिवाय अथवा जो मनुष्य दिवाणी काम चालविण्याच्या रितीविषयीचा कायदा ह्याच्या अर्थाअन्वये अशा पक्षकाराचा मंजूर केलेला एजंट असेल त्या मनुष्याशिवाय अथवा तो मुकदमा समजून देण्यास त्या पक्षकारानें अधिकार दिलेला कोणी नोकर, नातेवाईक अगर मित्र याशिवाय इतर कोणाकडून तो मुकदमा समजून घेईल तर, त्याबद्दल, अगर

(ब) तो झीडर अथवा मुख्यार, आपल्या धंद्यासंबंधी काम चालविण्याच्या बाबतींत दगलबाजीचें अगर अतिशय अयोग्य असें वर्तन केल्याचा अपराधी होईल तर, त्याबद्दल, अगर

- (क) तो झीडर अथवा मुख्त्यार, कोणत्याही कायद्यासंबंधी कामांत आपल्यास अगर इतर कोणत्याही झीडरास किंवा मुख्त्यारास नेमून देण्याबद्दल अगर नेमून दिल्याबद्दल आपल्या कामाकरिता आपल्यास दिलेल्या किंवा द्यावयाच्या कोणत्याही फीतून कोणतीही देणगी देऊं लागेल, देईल अगर ठेऊन घेण्यास संमति देईल, तर, त्याबद्दल, अगर
- (ड) तो झीडर अथवा मुख्त्यार, आपल्यास असा झीडर अगर मुख्त्यार हणून नेमून घेण्यासाठी ज्या कोणत्याही मनुष्यास त्यानें कोणताही मेहनताना दिलेला असेल अगर देण्यास कबूल केलेलें अगर वचन दिलेलें असेल त्या मनुष्याच्या मार्फत अगर मध्यस्थीनें, प्रत्यक्ष अगर परोक्ष रीतीनें, आपल्यास तसा झीडर अथवा मुख्त्यार नेमून घेईल अगर नेमून घेण्याचा प्रयत्न करील, तर, त्याबद्दल, अगर
- (इ) तो झीडर अथवा मुख्त्यार, ज्या मनुष्यास कलम ३६ अन्वये जाहिरनाम्यानें दलाल हणून प्रसिद्ध केले असेल त्या मनुष्यामार्फत कोणत्याही कायद्यासंबंधी कामांत झालेली नेमणूक पत्करील, तर, त्याबद्दल, अगर
- (फ) इतर कोणत्याही वाजवी कारणाबद्दल,
सस्पेंड अगर वर्तर्फ करण्यासही मुख्त्यार आहे.

सन १८७९ चा आक्ट १८
चा, कलम २२, च्याच्या ऐवजी
नवीन कलम दाखल करणें.

धंद्यास अनुचित अशा री-
तीच्या वर्तणुकीबद्दल रोहिन्नु
एजंटस सस्पेंड व वर्तर्फ करणें.

३. सदरूँ भाक्टाच्या २२ व्या कलमाच्या ऐवजी खालील कलम दाखल करावें :
ते येणेंप्रमाणें :—

“ २२. निर्वंध ठेवणारा मुख्त्यार मुलकी अधिकारी, त्यास योग्य वाटेल तशी चौकशी केल्यानंतर, सदरूँप्रमाणें दिलेलें सर्टिफिकेट धारण करणाऱ्या कोणत्याही रोहिन्नु एजंटस—

- (अ) तो रोहिन्नु एजंट, आपल्या धंद्यासंबंधी काम चालविण्याच्या बाबतीत दगलबाजीचें अगर अतिशय अयोग्य असें वर्तन केल्याचा अपराधी होईल, तर, त्याबद्दल, अगर
- (ब) तो रोहिन्नु एजंट, कोणत्याही कायद्यासंबंधी कामांत आपल्यास अगर इतर कोणत्याही रोहिन्नु एजंटस नेमून देण्याबद्दल अगर नेमून दिल्याबद्दल आपल्या कामाकरिता आपल्यास दिलेल्या किंवा द्यावयाच्या कोणत्याही फीतून कोणतीही देणगी देऊं लागेल, देईल अगर ठेऊन घेण्यास संमति देईल, तर, त्याबद्दल, अगर
- (क) तो रोहिन्नु एजंट, आपल्यास असा रोहिन्नु एजंट हणून नेमून घेण्यासाठी ज्या कोणत्याही मनुष्यास त्यानें कोणताही मेहनताना दिलेला असेल अगर देण्यास कबूल केलेलें अगर वचन दिलेलें असेल त्या मनुष्याच्या मार्फत किंवा मध्यस्थीनें, प्रत्यक्ष अगर परोक्ष रीतीनें, आपल्यास तसा रोहिन्नु एजंट नेमून घेईल अगर नेमून घेण्याचा प्रयत्न करील, तर, त्याबद्दल, अगर,
- (ड) तो रोहिन्नु एजंट, ज्या मनुष्यास कलम ३६ अन्वये जाहिरनाम्यानें दलाल हणून प्रसिद्ध केले असेल त्या मनुष्यामार्फत कोणत्याही कायद्यासंबंधी कामांत झालेली नेमणूक पत्करील, तर, त्याबद्दल, अगर
- (इ) इतर कोणत्याही वाजवी कारणाबद्दल,
सस्पेंड अगर वर्तर्फ करण्यासही मुख्त्यार आहे.

४. सदरहू आकटाच्या ३६ व्या कलमाच्या बदला खालील कलम दाखल करावें:
तें घेणेंप्रमाणें:—

सन १८७९ चा आक्ट १८
वा, कलम ३६, त्याच्या बदला
नवीन कलम दाखल करणें.

“ ३६. दरेक है कोर्टास, डिस्ट्रिक्ट जज्जास, सेशन जज्जास, डिस्ट्रिक्ट माजि-
स्ट्रेटास व प्रेसिडेन्सी माजिस्ट्रेटास, जिल्ह्याच्या कलेक्टरहून कमी दर्जाचा नाहीं अशा
दरेक मुलकी अमलदारास, आणि दरेक प्रेसिडेन्सी स्मॉल कॉज कोर्टाच्या चीफ जज्जास
(त्याच्या त्याच्या कोर्टाच्या संबधानें आणि त्या कोर्टाच्या हुकुमतीखाली कोर्टे असल्यास
त्या कोर्टाच्या संबधानें), जे मनुष्य, त्यांच्या साधारण कीर्तीच्या पुराव्यावरून अगर इतर
रीतीनें, दखलाप्रमाणें हमेशा काम करीत असतात अशी आपल्या खातरीलायक शाबिती
करण्यांत येईल, त्यांच्या यादी तयार करून प्रसिद्ध करण्याचा आणि वेळोवेळीं अशा
यादींमध्ये फेरफार करण्याचा व त्या सुधारण्याचा अख्त्यार आहे.

दखलाच्या यादी तयार क-
रून जाहीर करण्याचा अधिकार.

(२) अशा यादींत कोणत्याही इसमाचें नांव दाखल करावयाचें तें, त्याला,
त्याचें नांव त्या यादींत दाखल कां कळं नये ह्याबद्दल कारण दाखविण्याची संधी दिल्या-
शिवाय, दाखल कळं नये.

(३) अशा प्रत्येक यादीची एक प्रत, ती ज्या कोर्टावद्दल असेल त्या कोर्टांत
टांगून ठेविली पाहिजे.

(४) अशा कोणत्याही यादींत ज्याचें नांव दाखल केलेलें असेल, त्या कोण-
त्याही मनुष्यास, सामान्य अगर विशेष हुकुमाच्या द्वारें, कोर्टाच्या हद्दीतून दूर करण्याचा
सदरहू कोर्टास अगर जज्जास अधिकार आहे.

(५) ज्या कोणत्याही मनुष्याचें नांव अशा कोणत्याही यादींत दाखल केलेलें
असेल, तो प्रत्येक मनुष्य, कलम १३, रकम (इ) आणि कलम २२, रकम (ड), यांच्या
अर्थाअन्वये जाहीरनामा करून दलाल हाणून प्रसिद्ध केलेला आहे असे समजलें पाहिजे.

(सही) एम्. हार्ने जेम्स,
सेक्रेटरी निसवत हिंदुस्थान सरकार.

(True Translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव्ह डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांचा खाली लिहिलेला भावट, थाली जनाव गव्हर्नर जनरल यांनी तारीख ३० माहे मार्च सन १८९६ रोजी मंजूर केला, तो सर्व लोकांस बाह्य होण्यासाठी यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९६ चा आक्ट १३ वा.

सन १८८२ चा फौजदारी काम चालविण्याच्या रीतीविषयीचा कायदा सुधारण्याबाबत भावट.

ज्याअर्थी सन १८८२ चा फौजदारी काम चालविण्याच्या रीतीविषयीचा कायदा सुधारणे योग्य आहे, त्याअर्थी यावरून खाली लिहिल्याप्रमाणे ठरविण्यांत येत आहे:

१. (१) सदरहू कायद्याच्या २६९ व्या कलमाच्या पहिल्या वाक्यांत “स्थानिक सरकाराला” या शब्दांनंतर “गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांची पूर्वी मंजूरी घेऊन व” हे शब्द, आणि “आणि तसेंच” या शब्दांनंतर “सदरहू प्रकारच्या मंजुरीने” हे शब्द दाखल केले पाहिजेत.

सन १८८२ चा आक्ट १०, याच्या २६९ व्या कलमाची सुधारणा.

(२) त्याच कलमाच्या पहिल्या वाक्यानंतर खालील मजकूर दाखल केला पाहिजे. तो येणेप्रमाणे:

“तसेंच स्थानिक सरकाराला, सदरहू प्रकारचा हुकूम करून, ज्या कोणत्याही जिल्ह्यांत ज्या कोणत्याही अपराधाचा इन्साफ जुरीकडून झाला पाहिजे त्या जिल्ह्याच्या बाबतीत, अशा अपराधाचा इन्साफ, स्पेशल जुरीच्या यादीतून समन्स करून बोलाविलेल्या जुरांकडून व्हावा असे जज, त्यास अर्ज केल्यावरून किंवा आपण होऊन फर्मावील, तर त्याप्रमाणे तो इन्साफ झाला पाहिजे, असे ठरविण्याचा, आणि असा हुकूम रद्द करण्याचा किंवा त्यांत फेरफार करण्याचा अधिकार आहे.”

२. सदरहू कायद्याच्या २७६ व्या कलमातील “निसऱ्याने” या शब्दापूर्वीचा “आणि” हा शब्द रद्द केला पाहिजे, आणि त्याच कलमाच्या शेवटी खालील मजकूर जास्त दाखल केला पाहिजे. तो येणेप्रमाणे:

सन १८८२ चा आक्ट १०, याच्या २७६ व्या कलमाची सुधारणा.

“आणि

चवथ्याने, विवक्षित अपराधांचा इन्साफ स्पेशल जुरीकडून होण्याविषयी मोकळीक आहे असे ज्या कोणत्याही जिल्ह्यावद्दल स्थानिक सरकाराने ठरविले असेल त्या जिल्ह्यांत, कलम ३२९ अ यांत सांगितलेल्या स्पेशल जुरीच्या यादीतून जुरर पसंत केले पाहिजेत असे जज ज्या कोणत्याही खटल्यांत फर्मावील त्या खटल्यांत ते त्याप्रमाणे पसंत केले पाहिजेत.”

३. (१) सदरहू कायद्याच्या ३०७व्या कलमांत “इतके अगदी भिन्न असेल की इन्साफ बरोबर होण्यासाठी ते खटले हे कोर्टाकडे पाठविणे अवश्य आहे असे त्या जज्यास” या शब्दांच्याबद्दल “भिन्न असेल व इन्साफ बरोबर होण्यासाठी ते खटले हे कोर्टाकडे पाठविणे अवश्य आहे असे त्या जज्यास स्पष्टपणे” हे शब्द दाखल केले पाहिजेत.

सन १८८२ चा आक्ट १०, याच्या ३०७ व्या कलमाची सुधारणा.

(२) त्याच कलमांत “परंतु तयार केलेल्या व जुरीपुढे ठेवलेल्या चार्जविरून ज्या अपराधाची शाबिती आरोपितावर जुरी करूं शकती, तो अपराध त्यानें केला नाहीं किंवा तो अपराध त्यावर शाबित झाला असा ठराव करण्याचा अधिकार है कोर्टास आहे;” या शब्दांच्याबद्दल “आणि तयार केलेल्या व जुरीपुढे ठेविलेल्या चार्जविरून ज्या अपराधाची शाबिती आरोपितावर जुरी करूं शकती, तो अपराध त्यानें केला नाहीं किंवा तो अपराध त्यावर शाबित झाला असा ठराव, सदरहू कोर्टानें सदरहू अधिकारांस पात्र राहून, आणि दरोबरस्त पुराव्याचा विचार करून व सेशन-जज्याच्या आणि जुरीच्या मतांकेडे योग्य लक्ष पुरवून, केला पाहिजे;” हे शब्द दाखल केले पाहिजेत.

सन १८८२ चा आक्ट १०, याच्या ३१९ व्या कळमाची सुधारणा.

४. सदरहू कायद्याच्या ३१९ व्या कलमांत “त्या जिल्ह्यांत” या शब्दांनंतर खालील शब्द दाखल केले पाहिजेत. ते येणेंप्रमाणें:

“किंवा स्थानिक सरकारानें स्थानिक हकीकतीचा विचार करून या वावर्तीत इतर कोणताही प्रदेश नेमलेला असल्यास, याप्रमाणें नेमलेल्या प्रदेशांत.”

सन १८८२ चा आक्ट १०, याच्या ३२५ व्या कळमानंतर नवीन कलम दाखल करणें.

५. सदरहू कायद्याच्या ३२५ व्या कलमानंतर खालील कलम दाखल केलें पाहिजे. तें येणेंप्रमाणें:

स्पेशल जुररांची यादी तयार करणें.

“३२५ अ. ज्या कोणत्याही जिल्ह्याबद्दल स्थानिक सरकारानें, विवक्षित अपराधांचा इन्साफ, जज तसें फर्मावील तर, स्पेशल जुरीकडून झाला पाहिजे असें ठरविलें असेल, त्या जिल्ह्याच्या बावर्तीत, सेशन-जज्यानें, व त्या जिल्ह्याच्या कलेक्टरानें किंवा सदरहू दुसऱ्या अमलदारानें, यांत पूर्वी सांगितलेल्या तपासलेल्या यादीखेरीज आणखी, अशा तपासलेल्या यादींत ज्या जुररांची नांवें दाखल केलेलीं असून जे मिळकतीच्या, लौकिकाच्या किंवा शिक्षणाच्या संबंधानें विशेष लायक असल्याकारणानें अशा सेशन-जज्याच्या व कलेक्टराच्या किंवा सदरहू दुसऱ्या अमलदाराच्या मते, स्पेशल जुररांचें काम करण्यास योग्य असतील तशा जुररांची नांवें दाखल करून एक स्पेशल यादी तयार केली पाहिजे: मात्र असें ठरविण्यांत येतें कीं अशा स्पेशल यादींत कोणत्याही मनुष्याचें नांव दाखल केल्यानें, तपासलेल्या यादीतून त्याचें नांव काढतां येतें असें व तसेंच स्पेशल जुरीकडून इन्साफ न होणाऱ्या खटल्यांमध्ये साधारण जुरर म्हणून काम करण्याच्या त्याच्या पात्रतेपासून तो मुक्त होतो असें कधीच समजूं नये.”

सन १८८२ चा आक्ट १०, याच्या ३२६ व्या कळमाची सुधारणा.

६. सदरहू कायद्याच्या ३२६व्या कळमांत “सदरहू तपासलेल्या यादीतील” या शब्दांनंतर “किंवा सदरहू स्पेशल यादीतील” हे शब्द दाखल केले पाहिजेत, आणि त्याच कलमाच्या दुसऱ्या पारिप्राफांत “तपासलेल्या यादीतील मनुष्यांपैकीं” हे शब्द गाळले पाहिजेत.

सन १८८२ चा आक्ट १०, याच्या ३३० व्या कळमानंतर नवीन कळम दाखल करणें.

७. सदरहू कायद्याच्या ३३० व्या कळमानंतर खालील कळम जास्त दाखल केलें पाहिजे. तें येणेंप्रमाणें:—

कोर्टाच्या स्पेशल जुररांस का-
रा महिनेपर्यंत जुरर हणून पुनः
काम करण्याच्या पात्रतेपासून
मुक्त करण्याचा अधिकार आहे.

“३३० अ. सेशन-कोर्टाला, त्यास योग्य वाटेल तर, स्पेशल जुरीकडून होणाऱ्या कोणत्याही इन्साफाच्या शेवटीं असें फर्माविण्याचा अधिकार आहे कीं अशा जुररांत ज्या जुररांनीं काम केलें आहे त्यांना बारा महिन्यांच्या मुदतीपर्यंत जुरर हणून पुनः काम करण्यासाठीं समन्स करून बोलावूं नये.”

एस्. हार्बे जेम्स,
सेक्रेटरी निसवत हिंदुस्थान सरकार.

(True translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.